

Rościsław Żerelik

SESJA POPULARNONAUKOWA „GÓRNICTWO I HUTNICTWO MIEDZI NA DOLNYM ŚLĄSKU”

Z okazji 40 rocznicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i 25 rocznicy Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi odbyła się w Lubinie i Głogowie w dniach 9—10 XI 1984 r. sesja popularnonaukowa poświęcona historii i współczesności górnictwa i hutnictwa miedzi na Dolnym Śląsku. Jej organizatorami byli: Towarzystwo Miłośników Ziemi Lubińskiej i KGHM w Lubinie.

Pierwszy dzień sesji poświęcony był górnictwu miedzi. Otworzył ją i powitał uczestników mgr E. Rippel, prezes TMZL i dyrektor KGHM ds. pracowniczych. Doc. dr D. Molenda (Instytut Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie) w referacie *Eksploracja rud miedzi w Polsce w średniowieczu i początkach nowożytności (do końca XVIII w.) ze szczególnym uwzględnieniem Śląska* wskazała na duże znaczenie miedzi dla XIV/XV-wiecznego państwa polskiego. Na terenie Polski głównymi ośrodkami wydobywania rud miedzi były Tatry, Góry Świętokrzyskie i Dolny Śląsk (Ciechanowice, Radzimowice, Chełmek, Złotoryja, Gródek, Grodziec). Jej wydobywanie roczne w najlepszym okresie wynosiło 120—180 ton rocznie. Wykład wzbogacony był przezręczkami ilustrującymi pracę górnika w XVI i XVII w. Referat dra J. Pabisza (AP we Wrocławiu) *Dawna dokumentacja archiwalna a współczesne problemy górnictwa* poświęcony był wykorzystaniu archiwaliów do odkrywania minerałów i miejsc poszukiwań, sporządzania karty złoża, odtworzenia przebiegu wyrobisk przy projektowaniu nowych szybów, budowy dróg i kanałów, zapobiegania i ograniczania szkód górniczych. Referent wskazał również na znaczenie archiwaliów przechowywanych w archiwach zakładowych. Omówił działania państwowej służby archiwalnej w zakresie udostępniania archiwaliów do badań współczesnych i określił możliwości współpracy archiwistów z górnictwem.

Dalsza część sesji poświęcona była górnictwu współczesnemu. Wicewojewoda legnicki mgr T. Podwiński w referacie *Wpływ odkrycia i eksploatacji miedzi na rozwój regionu Dolnego Śląska i województwa legnickiego* oraz mgr inż. M. Pawlak (dyr. generalny KGHM) w referacie *Związki Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi ze społeczeństwem województwa legnickiego* podkreślili znaczenie KGHM dla podniesienia rangi województwa w skali kraju oraz jego wpływ na szereg dziedzin życia społeczno-kulturalnego i gospodarczego województwa. Pierwszy dzień sesji zakończyły wystąpienia mgra inż. J. Kopcia *Nowoczesne metody eksploatacji w kopalniach Zajtębia Miedziowego* i mgra inż. L. Szpakowskiego *Działalność Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa*.

Drugi dzień sesji poświęcony tym razem hutnictwu odbył się w Muzeum Hutnictwa i Odlewnictwa Metali Kolorowych w Głogowie. Prof. dr B. Gediga (Zakład Archeologii Nadodrza Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN we Wrocławiu) w referacie *Metallurgia brązu w kulturze łuzyckiej na Śląsku* omówił orga-

nizację produkcji i jej rozmiary, skutki w zakresie przeobrażeń kulturowych. Mimo że nie przyniosła ona skokowej zmiany w zakresie sił wytwórczych, to przyczyniła się do rozwoju kontaktów wymiennych, rozwoju rolnictwa i rozpadu społeczeństwa rodowego.

Technologię procesu zawieszinowego stosowaną w hucie „Głogów” omówił główny technolog Huty Miedzi mgr inż. J. Gargul, a działalność Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Hutnictwa mgr inż. M. Suslik.

Dwa ostatnie wystąpienia poświęcone były sprawom archeologicznym. Mgr W. Pogorzelski (MHiOMK w Głogowie) w referacie *Stan badań archeologicznych w województwie legnickim* wskazał na trudności, na które Muzeum jako Konserwator Zabytków Archeologicznych natrafia w czasie swojej działalności, a zwłaszcza na niedoinformowanie ze strony zakładów przemysłowych. Przebieg badań archeologicznych w Głogowie i ich wyniki przedstawił mgr Z. Hendel (MHiOMK w Głogowie) w referacie *Wyniki badań na stanowisku Ostrów Tumski w Głogowie*.

Wielokrotnie podkreślano potrzebę organizowania tego typu spotkań. Wyniki sesji będą najprawdopodobniej publikowane. Sesję podsumował i obrady zamknął mgr E. Rippel.